

Вараський ліцей №5 Вараської міської територіальної громади

**Інструкція №21
з пожежної безпеки для проведення первинного інструктажу
з працівниками закладу**

Вараш – 2022

Вараський ліцей №5 Вараської міської територіальної громади

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора
Вараського ліцею №5
Вараської міської
територіальної громади
від ____ 2022р. №__ -а/г

Інструкція №21 проз пожежної безпеки для проведення первинного інструктажу з працівниками закладу

1. Загальні положення

1.1. Дана інструкція розроблена відповідно до Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 15.08.2016 №974 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 вересня 2016 р. за №1229/29359, яка встановлює вимоги щодо забезпечення пожежної безпеки і є обов'язковою для вивчення та виконання, діє в усіх підрозділах ліцею.

1.2. Первинний протипожежний інструктаж новоприйнятий працівник проходить на робочому місці перед початком роботи.

1.3. Під час первинного інструктажу:

- знайомлять з пожежною безпекою ділянки, з правилами та інструкціями з пожежної безпеки;
- показують запасні виходи, вогнегасники, засоби пожежогасіння;
- перевіряють практичні дії особи, що інструктується на випадок пожежі.

1.4. Повторний інструктаж проводять двічі на рік, згідно з програмою первинного інструктажу на робочому місці.

1.5. Позаплановий протипожежний інструктаж проводиться при використанні нових пожежонебезпечних матеріалів, при самозайманні, загораннях, пожежах тощо.

1.6. Пожежна безпека – це стан об'єкта, при якому виключається можливість пожежі, а у випадку її виникнення вживаються необхідні заходи щодо усунення негативного впливу небезпечних факторів пожежі на людей, споруди й матеріальні цінності.

1.7. Протипожежний режим – це комплекс встановлених норм і правил поведінки людей, виконання робіт і експлуатація об'єкта, спрямованих на забезпечення пожежної безпеки.

1.8. Пожежна безпека в ліцеї забезпечується організаційними, технічними заходами й протипожежним захистом.

1.9. До організаційних заходів належать:

- розробка правил, інструкцій, інструктажів з протипожежної безпеки;
- організація інструктування й навчання працівників ліцею;
- здійснення контролю за дотриманням встановленого протипожежного режиму всіма працюючими;
- організація щоденної перевірки протипожежного стану приміщень після закінчення роботи;
- розробка й затвердження плану евакуації й порядку оповіщення людей на випадок виникнення пожежі;
- організація дотримання належного протипожежного нагляду за об'єктами;
- організація перевірки належного стану пожежної техніки та інвентарю.

1.10. До технічних заходів належать:

- дотримання пожежних норм, вимог та правил;
- підтримання в справному стані систем опалення, вентиляції тощо;
- улаштування автоматичної пожежної сигналізації, систем автоматичного гасіння пожеж та пожежного водопостачання;
- заборона використання обладнання, приміщень та інструментів, які не відповідають вимогам протипожежної безпеки;
- правильна організація праці на робочих місцях з використанням пожежонебезпечних приладів тощо.

2. Вимоги пожежної безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи на електрообладнанні перевірте наявність і надійність кріплення захисних засобів і з'єднання захисного заземлення.

2.2. Експлуатувати електромережі, електроприлади й апаратуру тільки в справному стані, враховуючи вказівки та рекомендації підприємств-виробників.

2.3. Постійно утримувати евакуаційні шляхи й виходи вільними; приміщення в чистоті.

2.4. Не допускати захащування підступів до засобів пожежогасіння, пожежного інвентарю та інструментів не за призначенням.

2.5. Забороняється використовувати електрообладнання із пошкодженою ізоляцією, зберігати біля них легкозаймисті матеріали, обгортати папером або тканиною електричні лампи.

2.6. Не працювати на несправному обладнанні.

2.7. Перед початком роботи на електрообладнанні перевірити наявність і надійність кріплення захисних засобів і з'єднання захисного заземлення, занулення.

3. Вимоги пожежної безпеки до утримання території, будівлі, приміщень та евакуаційних шляхів і виходів

3.1. Територію ліцею слід постійно утримувати в чистоті. Відходи матеріалів, опале листя і суху траву необхідно регулярно прибирати і вивозити з території у спеціально відведені місця.

3.2. Дороги, проїзди та проходи до будівлі, а також підступи до пожежного інвентарю, обладнання та засобів пожежогасіння мають бути завжди вільними, утримуватися справними, взимку очищатися від снігу.

3.3. Приміщення для зберігання матеріалів та обладнання забороняється захащувати, використовувати для складування матеріалів, устаткування.

3.4. Розводити багаття, спалювати сміття, користуватися відкритим вогнем на відстані не менше 30 м від будівлі ліцею, викидати незагашене вугілля забороняється. В окремих випадках дозволяється зменшувати відстань до 5 м за наявності спеціально обладнаного вогнища та огороження місця застосування відкритого вогню негорючими конструкціями на максимальну висоту можливого полум'я. У всіх випадках забороняється залишати без догляду джерела відкритого вогню.

3.5. Забороняється тютюнопаління у приміщеннях ліцею.

3.6. Будівля та приміщення ліцею повинні постійно утримуватися в чистоті.

3.7. У кожному приміщенні ліцею повинна бути розміщена табличка, на якій вказано прізвище відповідального за пожежну безпеку, номер телефону найближчого пожежно-рятувального підрозділу ДСНС, а також інструкція з пожежної безпеки.

3.8. Під час перебування учасників освітнього процесу в будівлі, дозволяється двері евакуаційних виходів замикати лише зсередини за допомогою запорів (засувів, ключків тощо), які легко (без ключів) відмикаються.

3.9. У приміщеннях, де перебувають діти, покриття повинно кріпитися до підлоги та мати помірну димоутворювальну здатність.

3.10. Будівля ліцею повинна бути обладнана засобами оповіщення людей про пожежу. Для оповіщення можуть бути використані дзвінки та інші звукові сигнали.

3.11. У будівлі ліцею не дозволяється:

- Ⓟ розміщувати людей на поверхах, не забезпечених двома евакуаційними виходами;
- Ⓟ здійснювати перепланування приміщень без урахування будівельних норм і правил;
- Ⓟ установлювати ґрати та інші незнімні сонцезахисні, декоративні та архітектурні пристрої на вікнах приміщень, де перебувають учасники освітнього процесу, сходових клітках, у коридорах, холах та вестибюлях. У разі необхідності встановлення на вікнах приміщень ґрат (кабінет інформатики, інші приміщення з обладнанням, що має матеріальну цінність), вони повинні розкриватися, розсуватися або зніматися;
- Ⓟ знімати дверні полотна в отворах, що з'єднують коридори зі сходовими клітками, та двері евакуаційних виходів;
- Ⓟ застосовувати з метою опалення нестандартні (саморобні) нагрівальні пристрої;
- Ⓟ використовувати електроплитки, кип'ятильники, електрочайники тощо для приготування їжі, за винятком спеціально обладнаних приміщень;
- Ⓟ захащувати шляхи евакуації;
- Ⓟ установлювати дзеркала та влаштовувати фальшиві двері на шляхах евакуації;
- Ⓟ влаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, розсувні, підйомні двері та інші пристрої, що перешкоджають евакуації людей;

- ⌚ здійснювати вогневі, електрогазозварювальні та інші види пожежонебезпечних робіт у будівлі у разі наявності в їх приміщеннях людей;
- ⌚ застосовувати для освітлення свічки, газові лампи і ліхтарі;
- ⌚ здійснювати відігрівання труб системи опалення, водопостачання, каналізації тощо із застосуванням відкритого вогню (з цією метою використовують гарячу воду, пару чи нагрітий пісок);
- ⌚ зберігати на робочих місцях, у шафах та залишати в кишенях спецодягу використані обтиральні матеріали;
- ⌚ залишати без нагляду ввімкнені в мережу електроприлади.

3.12. Вогневі та зварювальні роботи можуть виконуватися тільки з письмового дозволу директора. Ці роботи мають проводитися згідно з вимогами правил пожежної безпеки під час проведення зварювальних та інших вогневих робіт.

3.13. Користуватися прасками в ліцеї дозволяється лише в спеціально відведених приміщеннях під наглядом працівника ліцею.

3.14. Будівля і приміщення ліцею мають бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння.

3.15. Після закінчення занять у класах, кабінетах, спортивному залі, майстернях, інших приміщеннях учителі та інші працівники ліцею повинні оглянути приміщення, усунути виявлені недоліки і зачинити приміщення, знеструмивши електромережу.

4. Вимоги пожежної безпеки під час виконання робіт

4.1. Виконуйте тільки ту роботу, з якої пройшли інструктаж, не передоручайте свою роботу іншим особам.

4.2. Забороняється використовувати пожежний інвентар та обладнання для господарських та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням.

4.3. Під час експлуатації електроустановок не дозволяється:

- використовувати кабелі й проводи з пошкодженою ізоляцією або такою ізоляцією, яка втратила захисні властивості;
- залишати під напругою електричні проводи й кабелі з ізольованими кінцями;
- переносити ввімкнені прилади та ремонтувати їх;
- залишати без догляду ввімкнені в електромережу обладнання;
- користуватися пошкодженими (несправними) розетками;
- зв'язувати й скручувати електропроводи;
- застосовувати саморобні подовжувачі, які не відповідають вимогам ПУЕ щодо переносних (пересувних) електропроводів;
- використовувати побутові електронагрівальні прилади (чайники, кип'ятильники тощо) без негорючих підставок та в приміщеннях, де їх застосування не передбачене.

4.4. Забороняється самостійно усувати несправності електромережі й електрообладнання.

5. Вимоги безпеки після закінчення роботи

5.1. Щоденно після закінчення роботи оглянути приміщення, які закриваються, вимикати електроприлади, освітлення тощо.

5.2. Щоденно після закінчення занять у кабінетах, майстернях вчителі повинні уважно оглядати всі приміщення, що закриваються, вимикати електроприлади, освітлення, усувати виявлені недоліки.

5.3. Після закінчення роботи слід прибрати сміття, відходи та виробничі обрізки.

5.4. Після кожного заняття необхідно всі пожежо-, вибухонебезпечні речовини й легкозаймисті матеріали винести з класів у спеціально виділені й обладнані приміщення.

6. Вимоги безпеки в аварійній ситуації

6.1. При можливості не створювати паніки, приступити до ліквідації створеної ситуації.

6.2. Не допускати в небезпечну зону сторонніх осіб.

6.3. Попередити про те що сталося безпосереднього директора.

6.4. Якщо є потерпілі подавати їм першу медичну допомогу, при необхідності викликати «швидку допомогу».

6.5. Подання першої медичної допомоги:

- порядок подання першої долікарської медичної допомоги у випадку травмування (отруєння);
- послідовність подання першої допомоги:
 - усунути вплив на організм небезпечних та шкідливих чинників, які загрожують здоров'ю та життю постраждалого (звільнити від дії електричного струму, винести з зараженої зони, погасити одяг, який горить тощо);
 - визначити характер і тяжкість травми, найбільшу загрозу для життя постраждалого
- послідовність заходів щодо його врятування;
 - виконати необхідні заходи щодо врятування постраждалого в порядку терміновості (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, накладити пов'язку тощо);
 - підтримати основні життєві функції постраждалого до прибуття медичного робітника;
 - викликати швидку медичну допомогу або лікаря, або прийняти заходи для транспортування постраждалого в найближчу лікувальну установу,

Допомога потерпілому, яка надається не медичними робітниками, повинна надаватись лише до прибуття лікаря.

7. Порядок дій при виникненні пожежі

7.1. При виникненні пожежі дії працівників ліцею, залучених до її гасіння, мають бути спрямовані на створення безпеки людей, насамперед дітей, їх евакуацію та рятування.

7.2. Кожний працівник ліцею, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів, підвищення температури в приміщенні тощо), зобов'язаний:

- негайно повідомити про це за тел. 101 Державну службу з надзвичайних ситуацій (при цьому слід чітко назвати адресу об'єкта, місце виникнення пожежі, а також свою посаду та прізвище) та директора або заступника директора, який його заміщає;
- задіяти систему оповіщення людей про пожежу;

- розпочати самому й залучити інших до евакуації людей із будівлі до безпечного місця згідно з планом евакуації;

7.3. Директор або заступника директора, який його заміщає і який прибув на місце пожежі, зобов'язаний:

- перевірити, чи повідомлено пожежно-рятувальний підрозділ про виникнення пожежі;
- здійснити керівництво евакуацією людей і гасіння пожежі до прибуття пожежних підрозділів.

У випадку загрози життю людей негайно організувати їх рятування, використовуючи для цього всі наявні сили й засоби;

- організувати перевірку наявності всіх учасників освітнього процесу, евакуйованих із будівлі, за списками й журналами обліку навчальних занять;
- виділити для зустрічі підрозділів Державної служби з надзвичайних ситуацій особу, яка добре знає розміщення під'їзних шляхів;
- вивести з небезпечної зони всіх працівників та інших осіб, не зайнятих евакуацією людей і ліквідацією пожежі;
- за необхідності викликати до місця пожежі медичну й інші служби;
- припинити всі роботи, не пов'язані із заходами щодо ліквідації пожежі;
- організувати відключення мереж електропостачання, зупинку системи вентиляції та кондиціонування повітря й здійснення інших заходів, які запобігають поширенню пожежі;
- забезпечити безпеку людей, які беруть участь в евакуації та гасінні пожежі, від можливих обвалів конструкцій, дії токсичних продуктів горіння й підвищених температур, ураження електрострумом тощо;
- організувати евакуацію матеріальних цінностей із небезпечної зони, визначити місця їх складання й забезпечити, за потреби, їх охорону;
- інформувати керівника підрозділу Державної служби з надзвичайних ситуацій про наявність людей у будівлі.

7.4. Під час проведення евакуації та гасіння пожежі необхідно:

- з урахуванням обстановки, що склалася, визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи й виходи до безпечної зони в найкоротший термін;
- учителям, вихователям ГПД та іншим працівникам ліцею не можна залишати дітей без нагляду з моменту виявлення пожежі до її ліквідації;
- евакуацію людей слід починати з приміщення, у якому виникла пожежа, і суміжних із ним приміщень, яким загрожує небезпека поширення вогню й продуктів горіння;
- дітей молодшого віку слід евакуювати в першу чергу;
- ретельно перевірити всі приміщення, чи не залишились у небезпечній зоні діти;
- виставити пости безпеки біля входів у будівлі, щоб діти й працівники не поверталися туди, де виникла пожежа;
- при гасінні слід намагатися передовсім забезпечити сприятливі умови для безпечної евакуації людей;

- слід утримуватися від відчинення вікон і дверей, а також від розбивання скла, щоб зменшити ймовірність поширення вогню й диму до суміжних приміщень.

Залишаючи приміщення або будівлі, що постраждали від пожежі, необхідно зачинити всі двері й вікна.

Розробив

Інженер з охорони праці

Іванна ОГРЕБЧУК

Погоджено

Директор

Руслан ПАШКО

Погоджено

Керівник СПОП

Зінаїда КОВАЛЬЧУК

